

DOBRA ORGANIZIRANOST JE TEMELJ ZA DEJAVNO ČLANSTVO

Člani častne enote z županom Domžal
Tobjem Dragarjem

Posebnost Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale je prav gotovo, da izvaja svoje dejavnosti na področju petih občin UE Domžale: Domžale, Mengeš, Trzin, Moravče in Lukovica. To je včasih kar naporno, saj je treba posamezne dejavnosti, ki se izvajajo istočasno na različnih lokacijah, dobro pripraviti in primerno uskladiti. Pri tem je zelo pomembna sama komunikacija med vodstvom in člani združenja, sorodnimi organizacijami in občinskimi upravami. Leta 2014 so na Izrednem zboru članov potrdili spremembe Statuta in s tem postavili izhodišča za sprejem različnih pravilnikov in izvedbo volitev leta 2015. Kar pa je najpomembnejše: uskladili smo Statut društva s smernicami in Statutom Zveze slovenskih častnikov. O domžalskem območnem častniškem združenju smo se pogovarjali s predsednikom, nadporočnikom Miranom Stoparjem.

Za začetek: kako je s članstvom in člani združenja, pa uspehi in problemi pri pridobivanju novih članov?

Območno združenje slovenskih častnikov Domžale je organizirano kot enotna organizacija. Trenutno je dejavnih članov, ki so plačali članarino in občasno dejavno sodelujejo pri posameznih nalogah, skupaj 75 (petinsedemdeset). Velika večina, skoraj osemdeset odstotkov članov našega društva, ima status veterana vojne za Slovenijo. Odstotek redno dejavnih članov, na katere lahko računamo ob vsaki dejavnosti, je slaba polovica, kar je med

najvišji odstotki od vseh združenj ZSČ. Zadnje leto smo v svoje vrste pridobili sedem novih članov, med njimi tudi prvo članico združenja. Pri našem delu sodeluje in nam svetuje kar nekaj dejavnih in upokojenih visokih častnikov SV, med njimi tudi dva brigadirja.

Moram povedati, da se pri pridobivanju novih članov večkrat pojavijo težave. Mene osebno najbolj moti, da se pri častnikih in podčastnikih, sploh pa pri častnikih in podčastnikih veteranih, zanemari njihova vloga v času osamosva-

janja naše države. Preprosto ne znamo ali nečemo pokazati, koliko so »vredni« za našo državo. Včasih bi bilo treba narediti samo malenkost, ki državi ne bi povzročila nobenih dodatnih stroškov, pa bi se dodatno aktiviralo novo članstvo v organizacijah, kot so ZSČ, ZVVS in Združenje Sever. V razgovoru s častnikom ali podčastnikom, ki je dejavno sodeloval v vojni za Slovenijo, glede včlanitve v ZSČ, večkrat slišim stavek: »Kaj pa smo častniki dobili po vojni? Še vedno nosimo čine, ki nam jih je dala stara Jugla!« In to je tudi res. Velika večina častnikov in podčastnikov, ki niso dejavno službovali v SV, po vojni ni napredovala v višji čin. Res je tudi, da je Vlada RS kasneje, ko bi se to lahko popravilo, z ZUJF-om tako rekoč zamrznila napredovanje v na-

zive, kamor se uvršča tudi napredovanje v vojaški čin. Vendar pa je treba tudi vedeti, da vsi častniki in podčastniki niso javni uslužbenci in jih tako 162. in 163. člen ZUJF-a neposredno ne zadeva. In ne nazadnje: lahko bi vsaj uradno prevedli stare in nove čine, da bomo vsi vedeli, kateri je naš osebni čin. Strinjam se, da bi se morali pri predlogih za napredovanje posameznika opreti predvsem na organizacije, ki združujejo častnike, podčastnike in vojake, kot sta ZŠČ in ZVVS, in hkrati pri tem upoštevati tudi njihovo dejavnost v njih. V nasprotnem primeru bi bil lahko učinek, zaradi pregovorne slovenske nevoščljivosti, ravno nasproten.

Torej je potrebne samo malo dobre volje, pa bi pridobili kar nekaj novih članov, s tem pa tudi dodatno strokovnost in širino delovanja v vseh omenjenih organizacijah.

Kako pa deluje vodstvo območnega združenja in kakšen je sistem organiziranja vašega članstva?

Društvo vodi devetčlanski Izvršni odbor društva v sestavi: predsednik, podpredsednik, sekretar in šest članov IO. Moja prva naloga po prevzemu enoletnega namenskega mandata predsednika je bila organizirati vodstvo in aktivirati članstvo. Zato smo leta 2014 izvedli reorganizacijo na ravni Izvršnega odbora in vsakemu njegovemu članu dodelili nalogo za čas mandata. Vse naloge so dodeljene v skladu z opredeljenimi dejavnostmi in nalogami iz Letnega načrta dela društva. Tako imamo v IO zadolžene člane odbora za strokovne naloge z vojaškega področja in sodelovanja s SV, izobraževanja, športa in rekreacije ter protokolarnih nalog. Ob navedenih nalogah sta v IO vzpostavljeni tudi funkciji računovodstva ter tiskovnega predstavnika oziroma člana, ki je zadolžen za sodelovanje z lokalnimi glasili. Vse naloge koordinira ožje vodstvo združenja. Delo IO Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale nadzoruje Nadzorni odbor in Častno razsodišče združenja.

Tak način dela in taka delitev vodenja v okviru posameznih nalog sta se leta 2014 pokazala kot zelo uspešna in hkrati tudi dovolj varčna. Pravilna uporaba managerskega vodenja z vgrajenimi nujnimi elementi demokratičnega odločanja članov Izvršnega odbora in Zbora članov društva je zelo racionalna, hkrati pa

omogoča hitro in učinkovito izvedbo posameznih nalog, ki jih skupaj v vodstvu opredelimo kot naloge širšega članstva za določeno obdobje. Zavedati se je treba, da se naše združenje po številu dejavnih članov uvršča med manjša območna združenja Zveze slovenskih častnikov in da svoja sredstva pridobivamo v okviru prenosa nalog s krovne organizacije ZŠČ, občinskih razpisov, članarine in razporejene dohodnine ter donacij fizičnih in pravnih oseb. Nekaj malega je tudi tržnih sredstev, ki se nanašajo predvsem na skupen nakup opreme za naše člane. Vsi navedeni viri sredstev so omejeni in vsako leto je težje pridobiti dodatna sredstva, ki pa so osnovni pogoj za delovanje združenja. Kljub temu smo zadnje leto pri izvajanju dejavnosti in posledično tudi v finančnem smislu zelo napredovali. Proračun društva se je v tem času zvišal za tristo odstotkov in poskočil iz štirih tisočakov na več kot deset tisoč evrov. S tem je bil uresničen osnovni pogoj, da smo lahko izvedli vse zadane naloge in dodali še nekaj novih izvedenih nalog, na katere smo še posebej ponosni.

Katere dejavnosti in izvedene naloge združenja bi še posebej izpostavili, na kaj ste najbolj ponosni?

Osebo zastopam stališče, da je dobra organizacija posamezne dejavnosti osnova za aktiviranje članov združenja in uspešno izvedeno nalogo z minimalnimi stroški. Verjetno to stališče ali princip dela izhaja iz moje poklicne dejavnosti. Kljub temu pa moram reči, da je, kot smo v letu 2014 ugotovili člani združenja, tak način dela uporaben tudi pri društveni dejavnosti.

Leta 2014 smo bili člani Območnega združenja slovenskih častnikov iz Domžale dejavnejši kot prejšnja leta. Kot vsako leto smo izvedli vse osnovne dejavnosti Združenja slovenskih častnikov, bodisi samostojno ali v okviru dejavnosti krovne zveze. Posebej pa smo ponosni na dejavno delo svoje strelske sekcije, izvedbo usposabljanj in športno-rekreativnih nalog ter seveda protokolarne naloge, ki jih izvaja naša Častna enota.

Naj naštejemo nekaj naših »akcij«, ki smo jih izvedli prvič:

- Strelci so se udeležili državnih in lokalnih tekmovanj z malokalibrskim in vojaškim orožjem, izvedli trenažiranje z

vojaškim dolgocevnim in kratkocevnim orožjem večjega kalibra in imeli redne strelske treninge z zračnim orožjem. Kar pa je najpomembnejše: leta 2014 smo pridobili lastno vojaško orožje in kratkocevnorožje večjega kalibra, s katerim lahko izvajamo vse našete dejavnosti strelske sekcije.

- Hkrati s strelci smo aktivirali kolesarsko sekcijo, ki je leta 2014 prvič izvedla kolesarski krog po »glavnih mestih« naših občin. Udeležba je bila zaradi jesenskega termina sicer manjša, kot smo pričakovali. Kljub temu pa načrtovana akcija za leto 2015 že nakazuje, da se bo dejavnost razširila na pretežni del članstva in postala tradicionalna v našem združenju. Vodja kolesarske sekcije za leto 2015 načrtuje tudi podaljšanje trase kolesarskega kroga iz krajev sedeža občin na skupno mejo vseh petih občin in seveda tudi nekaj treningov in destinacij. Za vzdrževanje telesne pripravljenosti članstva bodo to vsekakor dobrodošle akcije.

- Z izrednim zborom članov združenja smo prvič organizirali tudi društveni piknik za vse člane društva in njihove »boljše polovice«. Ob uradnem delu so bile različne športne in družabne dejavnosti na pikniku dobra motivacija za visoko udeležbo in odločili smo se, da bomo tovrstna srečanja pripravili vsako leto.

Ob teh nalogah in dejavnostih se udeležba na strokovnih predavanjih, udeležba naših članov na različnih svečanostih in komemoracijah, opremljanje z uniformami, izvedba častniškega plesa in druge dejavnosti, ki jih izvajamo že vrsto let, zdijo samoumevne.

Ne smemo pozabiti na več kot odlično sodelovanje z drugimi organizacijami na občinski in republiški ravni, posebno z Območnim združenjem ZVVS Domžale ter Občino Domžale, Mengeš in Lukovico.

Kakšno pa je sodelovanje s Slovensko vojsko?

Pomembna naloga našega združenja je sodelovanje in izvajanje dejavnosti v sodelovanju s SV. Našemu območnemu združenju sta pri tem v veliko pomoč vodstvo krovne zveze ZŠČ in regijska koordinacija, preko katerih se vse dejavnosti izvajajo.

Člani našega združenja so sodelovali na dnevih odprtih vrat SV. V enoti, ki pokri-

va sedež naše organizacije, to je 1. brigada SV, smo si ogledali opremo Slovenske vojske in se naučili marsikaj novega o organiziranosti SV. Udeležili smo se vaj Zvita podlasica 2014 in Takojšen odgovor 2014. Prisotni smo bili tudi pri polaganja venca ob spomenikih generala Maistra in si ogledali razstavo fotografskega gradiva na MORS-u. Ob tej priložnosti smo pozdravili novega načelnika GŠ SV.

Sodelovali smo v okviru usposabljanja praporščakov ZŠČ. Pri tem vam lahko zagotovim, da so bili vsi člani našega združenja navdušeni nad prikazanimi vajami inštruktorjev SV. Sploh, ker večina naših članov po osamosvojitveni vojni ni bila razporejena na dolžnosti in v ta usposabljanja ni imela tako poglobljene pregleda, kot tudi ne v postrojitvena pravila SV.

Dodatno je združenje samostojno organiziralo usposabljanje častne enote oziroma skupine članov združenja, ki bo izvajala protokolarne naloge na ravni združenja in širše na ravni ZŠČ. V ta namen smo povabili inštruktorje iz sestava SV, vendar o tem v naslednjem odgovoru ...

In še eno posebnost imate v Območnem združenju slovenskih častnikov Domžale, na kar ste najbolj ponosni?

Seveda pa našte dejavnosti niso bile edine novosti v našem delovanju. Tisto, na kar smo najbolj ponosni in si zasluži posebno poglavje ter podroben opis, je ustanovitev nove sekcije v našem združenju, to je Častne enote za izvajanje protokolarnih dejavnosti.

Naj začnem od začetka, ker bo drugače zvenelo preveč samohvalno! Torej, vodstvo in člani OZŠČ Domžale vsako leto

v svojih nalogah in načrtih opredelimo tudi nekaj slavnostnih in tako rekoč protokolarnih nalog. Dejavnost se nanaša predvsem na udeležbo uniformiranih članov OZŠČ Domžale na svečanostih, spominskih dogodkih in komemoracijah drugih organizatorjev. Glede na to, da združenje pokriva celotno območje petih občin, je slavnostnih in spominskih dogodkov kar nekaj. Čeprav posamezne svečanosti organizirajo različne organizacije (občinski uradi, OZVVS Domžale, Združenje Sever Domžale, ZTB NOB Domžale in druge organizacije), se je pri sami izvedbi posamezne svečanosti pokazala potreba, da dejavno sodelujemo tudi s člani OZŠČ Domžale. Začetna ideja, ki sta jo dala podpredsednik združenja in vodja strelske sekcije, da bi naši člani lahko pokazali nove svečane in terenske uniforme ter sodelovali pri protokolu občin, je bila na začetku kar preveč smela. Po posvetu z nekaterimi visokimi upokojenimi častniki SV in po vzpostavitvi prvih stikov s pristojnimi za protokol v SV smo ugotovili, da bi bilo možno tudi tako visokoletno idejo udejanjiti. Kot častniki imamo določeno strokovno znanje in znamo pokazati, kako se nosi uniformo. Bili smo nosilci slovenske osamosvojitvene vojne in naša dolžnost je, da ponosno pokažemo, kaj znamo, in s tem dvigujemo narodno zavest, po svojih močeh pripomoremo k promociji svoje domovine in ne nazadnje promoviramo tudi svojo državo, Slovensko vojsko, predvsem pa Zvezo slovenskih častnikov.

V soglasju z vodstvom krovne organizacije, s predsednikom in sekretarjem ZŠČ smo člani IO OZŠČ Domžale previdno pristopili k sami izvedbi naloge. Najprej je bilo treba enoto opremiti,

hkrati s pridobivanjem opreme pa tudi primerno usposobiti nekaj članov. Ob podpori pristojnih v MORS-u in SV smo uspeli pridobiti osnovno opremo za častno stražo (»onesposobljeno« orožje in čelade). Potem pa je ostalo samo še vprašanje sredstev za dokup ostale enotne opreme za sodelujoče člane. Tu so nam veliko pomoč nudile krovna organizacija in tudi posamezne občine na našem območju. Trenutno je delno opremljenih enajst članov Častne enote OZŠČ Domžale. Oprema je sestavljena iz štirih kosov onesposobljenega orožja in novih uniform z neprebojnimi čeladami z maskirnimi prevlekami.

Pa bi potrebovali še kaj opreme?

Res je, da za delo take enote potrebujemo še nekaj opreme, kljub temu pa je naša častna straža prerasla v Častno enoto. Pri tem moram izrecno poudariti, da gre za sekcijo Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, ki smo jo zaradi večje prepoznavnosti izven organizacije ZŠČ poimenovali Častna enota. Torej, govorimo o delu našega članstva, ki smo ga kot sekcijo v okviru združenja organizirali za protokolarne potrebe OZŠČ Domžale in po potrebi ZŠČ, sodelovanje na spominskih svečanostih, proslavah in pogrebnih slovesnostih. S tem namenom smo sprejeli v IO OZŠČ Domžale Pravilnik o Častni enoti in uporabi Častne enote Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, s katerim je bilo že seznanjeno Predsedstvo ZŠČ. Častna enota in Slovenska vojska imata tudi enotno opremo, seveda z nekaterimi prilagoditvami, saj smo pri tem omejeni z višino razpoložljivih finančnih sredstev svojega združenja. Oznake na uniformi in pokrivalu pripadnikov Častne enote so oznake Zveze slovenskih častnikov in jih s ponosom nosimo.

Častna enota je sicer že dejavna, za zdaj v manjšem obsegu, vendar že izvajamo dejavnosti na lokalnih občinskih svečanostih. Verjamemo, da prebivalcem, ki se udeležujejo prireditev ob državnih praznikih in praznikih posameznih občin, veliko pomeni že naša prisotnost, sploh če smo v svečanih ali terenskih uniformah Zveze slovenskih častnikov, ki so identične uniformam Slovenske vojske, vendar z oznakami ZŠČ. Dogodek je s tem bolj slavnosten in pridobi na pomembnosti. Ker sem v funkciji, ki jo opravljam, naj-

prej častnik, lahko rečem, da bo pri usposabljanju pripadnikov Častne enote še kar nekaj dela. Včasih ponagaja oprema, včasih pa manjka popolna časovna usklajenost same izvedbe. Za običajne udeležence proslav in druge občane te pomanjkljivosti niso vidne, za pravega vojaka in častnika pa so moteče. Seveda se je pri tem treba zavedati, da večina članov Častne enote nikoli ni bila v dejavnem sestavu SV, kaj šele v sestavu Garde SV. So pa pravi častniki in podčastniki, zato so že dogovorjeni za dodatne »treninge«, s katerimi bodo svoje nastope izboljšali do take stopnje, da bodo zadovoljni, najprej sami in nato tudi zahtevni opazovalci. Mogoče se pri tem odpira nova možnost za sodelovanje s SV, saj bi bila dodatna usposabljanja zelo dobrodošla. Prav tako bi se nam lahko priključil tudi kakšen član iz dejavnega sestava SV, ki je bil dejaven v protokolu in naši gardi. Tako bi hitro rešili naš problem Častne enote, dodatno pa bi popravili starostno povprečje članstva nasploh.

Niste pa omejeni le na delovanje znotraj Slovenije, kakšno je vaše delovanje po vstopu Slovenije v mednarodne politične in vojaške integracije?

Glede mednarodnega sodelovanja bi lahko dodali to, da načrtujemo predvsem sodelovanje pri dogodkih krovne zveze ZŠC in zveze podčastnikov. Namreč: dogovorili smo se, da bomo, ko vzpostavimo polno delovanje Častne enote, pokrili tudi določene dogodke na mednarodni ravni. Pri tem mislim predvsem sprejem tujih gostov, članov častniških in podčastniških tujih organizacij. Na drugi strani pa smo že vzpostavili tudi nekaj kontaktov z upokojenimi člani HVO-ja na Hrvaškem. Gre za upokojene člane hrvaške vojske, znanke iz šolanja v Bileči, ki so v vojni na Hrvaškem prevzeli vodilne položaje večjih enot na posameznih področjih. Vendar pa so srečanja na tej ravni bolj prijateljska, kot uradna in se vežejo le na posamezne člane naše organizacije. Morda bomo v bodoče lahko organizirali tudi kakšne obiske v hrvaški Dalmaciji ali pri nas in hrvaškim kolegom predstavili organiziranost ter dejavnosti našega združenja in tudi Častno enoto OZŠC Domžale.

Za zaključek: bi predstavili načrte za v prihodnje?

Naše naloge leta 2015 se ne bodo bistveno

razlikovale od že izvedenih nalog, saj smo temelje in smernice že začrtali leta 2014. Kljub temu pa je za leto 2015 prva večja naloga volilni zbor območnega združenja. Člani IO OZŠC že pripravljamo poročila za preteklo obdobje in dejavno pomagamo pri izbiri kandidatov za posamezne funkcije. Verjamem, da bo novo vodstvo nadaljevalo naše delo prav tako uspešno, da bo še naprej odlično sodelo-

Predsednik OZŠC Domžale, nadporočnik Miran Stopar

Rojen v Ljubljani, 23. 7. 1963, naslov stalnega prebivališča Spodnje Prapreče 38 pri Lukovici. Po izobrazbi diplomirani upravni organizator, trenutno pripravlja zagovor znanstvene magistrske naloge na Fakulteti za upravo. Do zaposlitve v zasebnem računovodskem podjetju je služboval v podjetju Gozdno gospodarstvo Ljubljana, GP Univerzale in pri družbi Janž alarmni sistemi. Trenutno opravlja funkcijo direktorja družbe KARMEN d.o.o. v zasebni lasti, ki izvaja računovodske storitve. Je tudi solastnik omenjene družbe, ki je pod njegovim vodstvom pridobila certifikat odličnosti z bonitetno oceno A++ (AAA) in certifikat SME Excellent za odlično poslovanje. Družba je bila trikrat razglašena za NAJ računovodski servis v kategoriji malih servisov v državi.

Častnik Miran Stopar je vojaški rok služil v letih 1981 in 1982 v Šoli rezervnih oficirjev (ŠROP) v Bileči (BIH). To je gotovo družinska specialnost, saj ni veliko ožjih družin v Sloveniji, kjer bi imele kar tri bilečanske častnike. Osnovno šolanje ŠROP-a je zaključil z visoko oceno in ostal še šest mesecev kot stažist ŠROP-a v Bileči. Po zaključku obveznega služenja vojaškega roka je bil za eno leto razporejen v rezervni

valo s krovno organizacijo ZŠC in z drugimi strokovnimi ter interesnimi strukturami na našem področju ter izvajalo svojo nalogo predvsem s ciljem promoviranja Zveze slovenskih častnikov, Slovenske vojske in poklica častnika, podčastnika in vojaka.

Boris Knific

Fotografije: arhiv OZŠC Domžale in Miran Stopar

sestav JLA kot štabni častnik v poveljstvu bataljona. Po enem letu je bil prerazporejen v enoto TO Slovenije in tudi povišan v čin podporočnika in kasneje poročnika. Po prvem napredovanju je prevzel položaj poveljnika voda vojne policije pri brigadi ObŠTO Domžale. Leta 1989 je opravil dodatno dvomesečno šolanje v VOS JLA v Pančevu (Srbija) in pred vojno prevzel poveljstvo voda PSD pri štabu ObŠTO Domžale. Hkrati ga je vodstvo MSNZ Ljubljana okolica postavilo za poveljnika protidiverzantskega voda MSNZ na območju ObŠTO Domžale.

Po osamosvojitvi Slovenije in pred osamosvojitvijo vojno, v obdobju od januarja 1991 do maja 1991, je bil s svojo enoto – vodom PSD – dejaven pri zavarovanju dokumentov nabornikov JLA, z enoto je izvajal zavarovanje dela novega Republiškega štaba TO RS v Kardeljevi vili v Tacnu, nadzor Centra PM in vojašnice Šentvid. Maja 1991 je bil z vso bojno opremo z nalogo zavarovanja Štaba ObŠTO Domžale ter za posredovanje v mestu Domžale in okolici. Med osamosvojitveno vojno je kot poveljnik PSD voda s svojo enoto izvajal naloge pri zavarovanju oddajnika Domžale, kontrole cestne blokade v Trzinu, blokade Depale vasi in Trzina, preiskave Trzinske gmajne in iskanje pobeglih pripadnikov JLA.

Po vojni je bil prerazporejen na dolžnost poveljnika izvidniškega voda pri štabu ObŠTO Domžale – Litija, v katerem sestavu je pod njegovim poveljstvom, kot samostojen oddelek, delovala tudi enota dejavnih častnikov in vojakov ObŠTO Domžale. Na navedenem položaju je bil do leta 1996/97, ko je bil »upokojen« kot rezervni častnik. Skratka, od začetka do konca poveljnik specialnih enot.

Častnik Miran Stopar je bil večkrat odlikovan, nosilec spominskega znaka Obrani domovino in Oddajnik Domžale, nosilec spominskih znakov MSNZ, ZVVS in kot pripadnik ter član MSNZ struktur prejemnik skupinskega odlikovanja, zlatega častnega znaka svobode Republike Slovenije. Je dolgoleten dejaven član v organizaciji ZŠC in ZVVS.